

Pesta 14/26 ianuariu.

Va esí dominec'a. | Redact. : strad'a lui Leopoldu nr. 32.

Nr. 2.

Anulu IX, — 1873.

Pretiu lu pe anu 10 fl., pentru Roman'a 2 galbeni.

Carnevalulu.

I.

Incepe carnavalulu ! si 'n salele bogate
Se cercu artisti si musici placeri mai noi s'arate,
In nóue veselí !

Oh ! ce de grigi acuma la nóue toalete !
Ce visuri dulci, frumóse, in junele cochete !
Ce mai de bucurfi !

Fetiti'a totu viséza la flori, la-a ei giurlanta,
La gaz'a cea subtíre, la rochi'a-i eleganta,
Si la ai ei cercei ;

Gandesce la respunsuri, la gratii, la cuvinte :
Si-ride in oglinda de locu ce-si puse 'n minte
Ce-va ce-i place ei.

Corsetulu aci-si pune ; si-cérca ér rochiti'a,
Pandlic'a care-o prinde, — saraca copiliti'a !
Viéti'a-i e romantiu !

Oh ! câtu o sè mai jóce ! Ce bine o sè-i vía,
Si peru, si rochi, pandlice, buchetu de jasomia,
La solu in contra-dantiu !

Multime de machine prin case de neveste !
Femei si croitorii, abié le prindi de veste,
Candu vinu, candu se stracoru !
Parintii schimba cifre in foile de zestre ;
Galantii 'n nêastemperu citescu pe sub ferestre
Bilete dulci d'amoru.

Oh ! câte case nóue si câte case sparte !
Ce visuri si-mai face betrani si juni in parte

In lungulu carnevalu !

Totu ferbe 'n capitala ! si lumca si-propune
Unu lanciu de fericire, unu síru de lucruri bune,
De la antâiulu balu !

Voi, câti ve ride sórtea ! ganditi cà 'n aste díle
Stau sub pamenturi, ocne, prin temniti si ecsile,
Atâti nevinovati,

Pe carii pism'a, ur'a si négr'a calomniá
I-au parasitu crudímii, si órb'a tiranía
I ia necercetati !

II.

Candu armasarii vostri, cu cóm'a loru pletósa,
Alergu si scaparu iute p'o ghiatia-alunecósa,
Ca fulgeru, ca nalucu ;
Si langa drumulu vostru, oh ! tremura in cale
Unu bietu betranu ca iérn'a, cu pieptu, picióre góle,
Flamendu si fara sucu ;

S'opresce, si-ia caciul'a, spre voi man'a intinde,
Si trist'a lui cantare in ruga se aprinde,
Vediendu cà nu-lu vedeti ;

Si tremurandu-i barb'a, spre ceriuri mormaesce,
Candu sani'a din urma de ziduri lu-strivesce ;
Voi, treceti si rideti !

Nebuniloru ce sunteti ! ve pare cà e gluma
Unu capu strivita de ziduri, unu omu ce se consuma
De fóme si de frigu !

Ve pare că e gluma, candu crunta desperarea
Si-tînta catra ceriuri; — ve rideti voi de starea
Victimelor ce strigu:*)

III.

Candu o caldura dulce, samururi, catifele,
Sub draperii bogate de stofe, de dantele,
V'adorme p'unu divanu;
Candu mîi lumini ascunse in lampe colorate
Resfrangu si ve 'mmultiesce 'n oglindile-ardicate
De josu pana 'n tavanu;

Si-o copilitia dulce, ridienda, gratiósá,
In reverintie intra usióra si frumósá
Ca si unu angerasiu, —

Si dupa ea unu june maretiu, voiosu si tare,
Cu faci'a viua, plina, cu fruntea 'ntinsa, mare,
Si siedu p'unu scaunasiu;

Candu ve vedeti intr'insii pe voi miniatura,
Si gestu, organu, accentu, ori care-a loru trasura
E-a vóstra, — i iubiti!

Si-vede mum'a sociulu, si tat'a ér soci'a;
Si sciti c'aveti mijlóce! ve érta avuti'a
Sè-i faceti fericiti;

Óre ganditi atuncea, cà póte 'n alta casa
Au doi betrani o féta, totu astu-felu de frumósá,
Dar e traita reu;
Si plangu, cà-ci mane póte copil'a o s'apuce
O cale... n'au de hrana; si viéti'a este dulce,
C'asié va Dumnedieu.

Candu cin'a ve ascépta in sal'a de mancare
Si 'n giurulu vostru vase cu flori in mîi culóre
Ve 'mbéta de mirosu;
Candu ochii vi se perde pe mese incarcate
D'argintu, de porcelane, cristale totu sapate,
C'unu víu focu luminos;

Si candu pe més'a vóstra cea plina de legume
Ce globu 'ntregu produce, d'esentie, si de spume,
De vinuri spumegandu,
Vedeti indestularea ce cara, gramadesce,
Si-unu síru de servi in préjma ce-alergu, ve ocolesce
Punendu si ardicandu;

Atunci, atunci ganditu-ati, cà langa cas'a vóstra
Este-o casutia vechia si sparta, mica, prósta;
Ce crivetiulu, luandu
Charti'a din ferestre, unu viscolu o petrece,
Baga in ea zapada; e frigu intr'ins'a, rece,
Cà-ci tóta e in ventu!

*) Acé a taiatu Ceusur'a patru strofe.

Ganditu-ati vre odata c'áci, 'n asta cocióba,
O veduva seraca, bolnava, góla, slaba,
Cu siese copilasi,
Stau in ocolu pe vétr'a abié cu unu taciune!
Li-i frigu, li-i somnu, li-i fóme si picu de slabi-
tiune,
O multu sunt dragalasi!

Candu unulu dintre dinsic'ardic'o manusítia,
Scutiu rosia ca raculu si díce: „Maiculitia,
Te scól', nu mai dormi!
Ni-i frigu si ni e fóme: te scól'! fâ foculu mare!
Dâ-mi pane! Pune més'a! „si ea 'n deliriu, tresare!
Nu póte-a-i mai minti.

Se scóla, si-smulge perulu si ese pe zapada,
Si vede cas'a vóstra in veci totu in parada,
In veci in veselii:
Ferestriile 'ndoite ce crapa de lumina;
Si vesel'a-ve umbra ridienda, dulce, lina,
Saltandu in bucurii...

Curendu! dati in genunchie! Uitati! Oh! piéra
slav'a!

Blastemele s'asvêrla, precum s'asvêrla lav'a
Ce-o vérsa unu vulcanu!

O! tremurati! cà-ci glasu-i in ceriuri e puternicu!
Mai greu de cátu sentinti'a cu care unu nimernicu
Strivesce unu sermanu!

1840.

Cesar Bolliac.

Marti sér'a.

— Novela din viéti'a poporului. —
(Urmare.)

II.

Flórea satului.

Poporulu romanu, poporu poeticu, are multa inclinatiune pentru satira si umoru.

Acésta inclinatiune naturala i inspira de multe ori idei de unu adeveratu pretiu literariu, cari adunate la olalta aru foriná unu tesauru de nalta valóre.

Ingeniulu seu satiricu se ivesce la tóte ocasiunile, in totu momentulu, incátu nu este persóna séu situatinne comica, la care elu sè nu faca o — batjocura.

Astu-felu nu veti gasi nici unu satu romanescu, in care o multime de locuitori sè nu aiba si unu nume de batjocura, afara de acel'a mostenitu de la parinti.

Unulu e Holoboca, altulu Sfredelusiú

Busuiocu, Tintiariu, Piparca, si Domnedieu mai scfe ce?

Inse intre numirile de batjocura se afla candu si candu, ca o raritate mare, si câte unu nume onoratoriu.

Asié erá in Padureni numele „Flórea satului.“

Fiinti'a ce portá acésta porecla, erá o fetisióra frageda ca róua de deminétia, si frumósa ca si-o dñisióra din munti.

Nu se scfe cine o porecli mai antáiu asié; par cá fu nascuta cu acésta numire, cá-ci satenii de candu se scfu o numiau totu astu-felu.

Ma ei nici nu pré sciau numele ei celu adevveratu, încátu déca mergeai in Padureni; si intrebai, cá unde locuiesce Maria Popu? — abié ti-sciau spune doi-trei insi; ér de cumva intrebai de „flórea satului“, si celu de pe urma copilu ti-potea raspunde, cá: colo la capetulu satului.

La capetulu satului curge unu riurelu limpede, pe a carui tiermure erá o casulía cu paretii sei albi. Curtea ierbósa demustrá, cá acolo nu ambla multe carutie. Casulí'a erá acoperita cu trestia; in launtrulu ei simplicitatea emulá cu curaticni'a.

Casulí'a erá proprietatea unei veduve, cunoscuta in Padureni sub numele „Mariuti'a Popii“, de óra-ce tata-seu erá preotu in satu. Muierea veduva, alu careia barbatu fusese invetiatoriu, avea o fetitia, unic'a bucuria a ei: Maria, séu precum i dicea poporulu fórte nimeritu: „flórea satului.“

Novelistii au datina a inzestrá pe eroinele loru cu tóte cerintiele frumsetiei; deci ca sè producu si eu ce-va nou, bucurosu asiu dñce, cá Maria n'a fostu frumósa, inse astu-felu asiu spune unu neadeveru; deci sum silitu a aprobá gustulu juniloru din satu.

Da, Maria erá frumósa. O romancutia néosia, nalta si subtîre, sprintena si usióra, curata si placuta, vesela si suridietória — unu adevveratu idealu poeticu — pitorescu.

Cu tóte aceste inse ea nu erá falósa; ca o féta seraca, dins'a scíá pré bine, cá modesti'a i siede multu mai bine decâtu fal'a góla.

Nu erá féta mai serguitória decâtu ea in totu satulu, in cátu mamele o recomandau feteloru loru ca modelu de diligintia.

Atâte insusiri placute au miscatu animele multoru juni din satu, si care de care se opin-tea a-i castigá iubirea; dar nici unulu nu se potea laudá cu victoria, afara de Nicolae junele celu mai bogatu, feciorulu judelui.

Junele celu mai bogatu iubiá pe cea mai saraca féta din satu!

Éta ceea ce feteloru din Padureni nu li viniá la socotéla nici decum. Ce felu! ele bogate si frumóse, nu erau in stare a cuceri anim'a lui Nicolae; elu le despretiuesce si vre sè iee de socía o féta saraca, si astu-felu ele sè pérda pe mirele celu mai bogatu?!

In cátu privesce feciorii, ei vediendu, cá Maria iubesc pe Nicolae, se retrasera fara invidia, cu atátu mai virtosu, cá-ci — precum spuseramu — Maria fiindu saraca, ei se mangaiara usioru.

Dar nu asié fetele!

Animele loru erau pline de invidia, intrigele cele mai urite se tieseau in contra Mariei, spre a o nimici, si a-i rapí mirele bogatu.

In aceste escelá mai alesu o féta, Ileana, care erá fórte maniósa, cá n'a potutu farmecá pe Nicolae nici cu frumseti'a nici cu averea sa.

Ileana cu ajutoriulu mamei sale incepù a scorní felurite minciuni despre Maria, cu scopu de a-o face neplacuta lui Petru, inse din nenorocire dinsulu nu le credea...

Erá séra lina, lun'a si stelele reversau lumina melancolica a supra pamentului; totu satulu dormiá in pace, numai canteclulu feteloru ce calcu canepa intrerumpeau liniscea adanca.

La usi'a casulíei de la capetulu satului batù unu june, si peste câte-va minute est la pórtá o fetisióra.

Junele erá Nicolae, fetiti'a Maria.

— Am cugetatu, cá nu vei veni, — incepù fetisióra.

— De ce?

— Pentru cá in satu se vorbescu multe rele despre mine, si am cugetatu cá audindu-le nu vei mai vini la mine.

— Auditu-am si eu multe bârfele, inse am sciutu cá-su minciuni, si nu le-am creditu de felu. Babele scornescu multe, si numai din manía, ca nu-mi trebuiescu fetele loru, ci vreu sè me insoru cu cea mai frumósa din satu.

— Nu vorbí totu de frumsetia, scfi cá nu mi place; frumseti'a e numai darulu lui Domnedieu, care o póte si luá pré curendu. Spunemi mai bine, cá sum féta buna, si me voi simtí multu mai fericita.

— Tu esti frumósa si buna.

— Si fericita cá me iubesci tu.

— Saruta-me dar odata!

— Ce cugeti! ce ar dñce lumea, déca ar scfi, cá ne-amu sarutatu inainte de cununia?!

— Dñca cine ce va vré! Ce ni pasa?!

Si neasceptandu respunsulu fetisiórei, o sarutà.

In acelu minutu se audî in apropiare ce-va sgomotu; tinerii — uitandu-se intr'acolo — vediura esindu din tufe o figura intunecósa.

Maria tresari si fugi iute in laintru; ér Nicolae se întórse catra casa cu cugete turburate.

In alta dî se vorbiá in satu, cum „flórea salului“ se intalni nóptea cu unu june, si câtu de bine si-petrecù cu elu.

III.

Bab'a Fodoca.

Nu departe de satu erá o casulía, (déca se póte numí asié o coliba cu pareti de trestia si fara ferésta, care neavendu hornu, fumulu esiá pe unde i placea;) in acésta casulía siedea o tígana betrañá; cunoscuta in totu pregiurulu sub numele „Bab'a Fodoca.“

Tígana betrana nu avea pe nime in lume, nu se scíe fostu-a ea candu-va maritata séu ba? Nimene nu sciá, candu a venitu sè locuiesca in acea resiedintia minunata? Toti ómenii din satu o cunosceau totu de atátu de betrana.

Bab'a Fodoca erá vestita fórte. Ómenii i atribuiiau o putere magica; pentru acea se si temeau de dins'a toti; erá vaiu de acel'a, caruia tígana i díse nesce cuvinte amenintiatórie!

Bietele muieri déca vedeau, cà vacele nu sunt laptóse, díceau indata: „Ast'a a facutu-o Fodoca.“

Déca vitele se bolnaviau, déca gainele nu ouau, totu bab'a Fodoca erá de vina, si numai dins'a potea sè li ajute.

Asta inca e càle-vale, dar satenii credeau, cà ea are si facultatea de a midilocí sè fia seceta séu plóia.

Afara de aceste, bab'a Fodoca, intocmai ca tóte tíganele de la sate, profetiá viitoriulu ori si cui, si erá fórte buna spre a midilocí casatoría intre cei ce se iubescu, precum si de a face intrige unde se pofteau.

In momentulu candu intrámu la dins'a, e nópte intunecósa; intr'unu anghiu alu chiliei arde o lumina mica; tígana dórme, dar nu póte pausá multu, cà-ci cine-va bate la usia.

— Cine-i?

— Eu sum, Ilén'a, lasa-me in laintru!

Tígana deschise usi'a, si intrà o féta din satu.

— Ce-ti trebue?

— Am vinitu sè-ti ceru svatu!

— Én pune aici in palm'a mea unu „husosiu“, apoi indata ti-oiu scí spune tóte; dar pana atuncia nu scíu nimica.

Fét'a i implini dorinti'a; tígana prinse apoi man'a fetei si facù pe palm'a acesteia nesce trasuri, murmurandu càte-va cuvinte neintielese, apoi puse ce-va pe jaru si fumandu chili'a, întrebà:

— Acuma spune-mi, ce vrei?

— Eu iubescu pe Nicolae, fetiorulu „bi-reului“; dar elu iubescu pesarac'a satului. Fâ, nana Fodoca, déca poti, ca Nicolae sè se lase de draguti'a lui, si sè se indragésca de mine.

— Hm! hm! — incepù tígana rafinata, — asta nu e asié de usioru; totu-si voiu cercá. Dar ca lucrulu sè iésa bine, trebue sè-mi aduci nesce pui prinsi in diori de diua, si nesce bani de argintu sè potu face têrgu cu draculu.

— Aduceti-oiu, numai fâ!

— Ar fi bine sè insielati pe „flórea satului“ si sè o tramiteti afara la padure in diu'a schimbarii fetei Domnului.

— Pentru ce?

— Pentru cà in acést'a di „mam'a padurii“ plange picarea frundiilor, si celu ce o aude plangêndu, nebunesce indata. Déca „flórea satului ar merge...“

— Pentru numele lui Dumnedieu ce voiesci? Eu nu vreu asta.

— Bine dici; ar fi pré aspra pedépsa pentru biét'a fetitia.

— Eu nu voiescu, ca ea sè fia nefericita, ci numai, ca Nicolae sè fia barbatulu meu.

— Mai adù-mi inca unu cocosiu negru, apoi voiu cautá altu midilocu.

— Ti-aducu tóte, numai sè-mi ajuti!

— Vina dar la mine marti sér'a, si adù haine albe, cà vomu merge se spariámu „flórea satului.“ Scí drag'a mea, cà nici o femeia nu cutéza a tórce marti sér'a, pentru cà vine Martiolea pe hornu, aducêndu o gramada de fuse; si femei'a ce cutédia a tórce, trebue sè le imple tóte cu tortu inca in nóptea acea, pe deminétia sè-lu si tiese, si sè faca din pandi'a nóua haina Martiolei, cà déca nu póte, móre indata.

(Finea va urmá.)

Iosifu Vulcanu.

Adioulu sperantieii.

Rondunéu'a candu se duce,
Parasindu-si cuibulu dulce,
I sioptesece 'n tonu doiosu:
Unu adio dorerosu.

Si celu sóre majestosu
Sér'a candu privesce josu,
Mai tramite apunendu,
Unu adio spre pamentu.

Astu-felu radi'a 'ncaldítória
A speranti-amagitórie
Din sinu-mi cadu a sboratu
Unu adio-mi-a lasatu!

Inse rondunic'a éra
Va veni la primavéra;
Sórele pomposu resare
Velulu noptii candu dispere.

Tóte trecu, si éra vinu,
Dar speranti'a 'n alu meu sinu
Nu mai póte sè revía,
C'a apusu — pentru vecía...

Anastasia Leonescu.

Istorióre de carnevalu.

Norocire prin unu gherocu. Istoriór'a urmátória s'a intemplatu la Paris in septeman'a trecuta.

Junele X. se infatísiá pentru ultim'a óra la fost'a sa amanta, voindu a-si luá remasu bunu de la ea.

— Ah! dta dara te insori! — i dîse ea cu surisu sarcasticu.

— Adeca asiu voí sè me insoru.

— Sefu. Am auditu. Dta vrei sè iei de so-cía pe fic'a unui banchieru bogatu; fét'a te iubesc, dar parintele te afla pré — saracu.

— Asié e!

Abié dîse elu aceste cuvinte, camerier'a anuciá pe dlu Neveu.

Ambii tresarira.

Dlu Neveu erá rivalulu norocosu alu lui X., dinsulu erá deja logoditu cu fic'a banchierului; dar totu-odata elu erá noulu amantu alu — domnisiórei, la care vini acuma spre a se despartí si elu pentru totu-de-una.

Junele X. se scolà numai decátu, si prin

o usia laterala estí in antisiambra, acolo si-im-bracà gheroculu, si se duse, far' a fi vediutu de dlu Neveu.

Ajungêndu pe strada, i plesni prin minte sè mai cetésca odata epistol'a ficei banchieriu-lui, prin care ea i dete de scire otarirea parintelui ei.

Bagà man'a in pusunariu, scóse o epistola, si incepù a cetí.

Dar ce suprinde!

Epistol'a suná astu-felu:

„Iubite amice,

„Adi a sositu la ministeriu o scire din strainetate, care va urcá pretiulu harthíeloru de valóre.

„Cumpera dara câtu mai multe de aceste, cà-ci scirea acést'a se va publicá numai mane.

„Alu teu

Armandu.“

X. nu sciea, sè-si esplice cum a ajunsu acésta epistola in pusunariulu lui, dar numai decátu aflá explicatiunea acestei intemplári. — Elu adeca in antisiambra a imbracatu gheroculu dlui Neveu, in locu de alu seu, si in pusunariulu aceluia se aflá si epistol'a cetita acuma.

Dar acésta descoperire i inspirà indata o idea fericita. A nume otari sè abuseze de secretulu acestei scrisori, si sè mérga a cumperá o multíme de hartíi de valóre, spre a devení astu-felu bogatu.

Inse bani nu avea.

Merse dara la unu sensalu, si — asiguratu de unu profitu bunu — acést'a i dedù sum'a ceruta. Elu cumperà harthíele, si a dóu'a di la bursa le vendù cu unu cástigu de dóue sute de mfi de franci.

A trei'a di apoi se presintà de nou la banchierulu, si asigurandu-lu de averea sa, acést'a — la cererea ficei sale — franse logodn'a cu dlu Neveu, si astu-felu X. ajunsu la portulu fericirii sale.

*

Cum se póte maritá o fêta betrana? O juna erá deja in etate de a se maritá, si fiindu cà erá frumósa si bogata aspirantii nu lipsisera. Dara Enrieta erá cam ciudata. Dificila in gustur, i gasea pe unulu pré naltu, pe altulu pré micu' pe acést'a pré slabu, pe celu-altu pré grasu, fara a comptá inca alte atâte resóne totu asié de efemere. Amantii refusati intorceau pe cei ce voiau a pune man'a pe stare. Astu-felu golulu se facù impregiurulu Enrietei.

Mai multi ani trecusera, candu unu

unchiu spiritualu, caruia i se povestise intrista-rea Enrietei, puse in gandu s'o marite.

Aprovisiunatu cu bani, elu si-duse nepót'a la celu altu coltiu alu Franciei, si pe drumu i tienù urmatoriulu discursu:

— Scump'a mea nepóta, tóta artea in a-césta lume spre a reusî este, ca sè pui man'a pe ocaziune, candu ea se presinta. Tu din contra ai lasatu sè-ti scape tóte pe câte ai intelnitu. Asta-i nenorocire, dara ce vrei? Asculta-me bine! O féta in vêrst'a ta gasesce anevoie unu barbatu; nu este inse asié si cu o veduva juna. De adi inainte dara tu nu mai esti domnisiór'a X*, ci dóm'n'a O*. Barbatulu teu, care a traitu numai patru luni, in urm'a casatoriei vóstre, erá oficiaru, si a muritu, cadiendu dupa unu calu la o vênatória. Elu nu ti-a lasatu nici unu copilu.

— Dara, unchiule...

— Lasa-me sè facu cum sciu eu, si aide sè cumperàmú darurile ce ti le-a fostu datu barbatulu teu. Tiene, dóm'n'a O* éta inelulu de logodna. Aibi grija de a-ti compune o figura de doliu.

Ajunsi la Marsilia, jun'a veduva facea mare efectu in salónele unde se presintă. O multime de juni se intreceau care mai de care sè-i dobendésca man'a.

Mai multi se declara; unulu din ei fu acceptatu.

In ajunulu contractului, unchiulu luà pe vífitoriulu seu nepotu la o parte.

— Scumpulu meu domnu, — disse elu, — noi te-amu incelatu.

— Cum, nu sum iubitu?

— O! departe de asta.

— Atunci m'ati amagitu póte in privintia averii ei?

— Din contra, este inca mai bogata, de câtu cum ti-am spusu.

— Ce este dara?

— Ia, o gluma facuta intr'o di de neburnia, nepót'a mea nu e veduva.

— Cum! domnulu O* traiesce inca?

— Nu sciu, dara nepót'a mea este inca féta mare.

La aceste vorbe, ginerele se grabi a protestá, cà departe de a fi o pedeca la indeplinirea projecteloru sale, acésta descoperire escità inca si mai multu dorinti'a lui de a o luá in casatoria.

Insotîrea celoru doi juni se facù fara intardiare, si ei percurara Italia mai inainte de a se reintorná in orasiulu loru natalu.

*Q*aventura nedeslegata. E vorb'a de o aventura intemplata la celu din urma balu alu Ope-rei din Paris la finea carnevalului din an. 1871.

Dinaintea usii principale a fóierului teatrului, o grupa de tineri, glumiau, rideau si priviau la trecerea masculoru.

Éta cà sosesse o perechia: dóue domine negre de ambe secse, imbracate cu multa ingrigire si elegancia.

— Georghe, — disse dam'a, — sè intràmú in logia, te rogu... nu mai potu umblá.

— Éta ce va sè dîca unu picioru mare intr'unu pantofu mititelu, — adause unulu din observatorii grupei.

Dam'a atinsa, se întórce, privesce ficu pe observatoriu si dice cavalerului seu:

— Ai fi crediutu, ca dlu Z... sè me apostrofeze astu-felu? Cu tóte aceste ce-mi pasa? e sciutu, cà ací toti se bucura de dreptulu impertinentiei facia de maschi. Trebuiá sè nu viu de locu.

A dóu'a di dlu Z... care in acea séra audise tóta plangerea mascei, se aflá la unu coltiu alu sobei si citea jurnalulu seu, candu servitoriulu i aduse unu pachetu, ce-i sosise atunci.

Dlu Z... lu-deschise si spre marea sa mirare, gasi unu papucu de satenu, si inca fórte micu... amu puté dice mititicu... O bucatîca de harthia erá prinsa cu unu acu de acestu papucu. O deschise, si ceti:

— Éta domnule, in ce se aflá eri, intr'unu modu fórte comodú, *marele picioru* pe care l'ai vediutu. Déca unu mitocanu nesuferitu nu m'ar fi sdrobotu cu cism'a sa, n'asiu fi cerutu sè stau in loje. De vei poté descoperí in totu orasiulu unu altu picioru care sè póta. urcá si coborí dóue etage in acésta inchisóre de satenu, voi recunósce, cà am unu picioru uriasu.

Din diu'a aceea dlu Z... se ocupa cu activitate a regasí proprietatea papucului.

Reusî-va óre — in carnevalulu acest'a?

*

Istori'a unui anunciu de casatoria. Nu de multu se ceti in jurnalulu de Crefeld (Prusia) unu anunciu de casatoria, datu de unu tineru, care prin acestu modu deja fórte úsítatu sicautá o consórta cu atâte si atâte virtuti si déca se póte si cu ce-va avere.

Deja in diu'a d'antâiu sosira la espeditiunea mentionatei foi patru, mai tardiu inca siepte pana la optu epistole, catra cari erau alaturate si câte-va fotografi.

Amatorulu nostru de casatoria deschide

cu cea mai mare nerabdare epistolele Tereselor, Augustelor, Carolinelor si Henrietelor; chiar si o Almase gaseá între ele. Ce descriptiuni, si ce carti de modelu ale junetiei femeiesci, iubire, dulcétia, virtute, frumsetie si intielegere pentru economía nu se gasi in tóte acele scrisori, numai despre bani nu se mentioná unu cuventu.

In fine veni ultim'a epistola la róndu. Se anuncia o frumósa, fara a alaturá portretulu, dara acésta nu face nimicu.

Dcel'a scríe: „Disponu de 500 taleri in numeratóre.“

— 500 taleri, hura! acésta suma acopere tóte gresielele ortografice. Afara de acésta, o damicela, ce nu-i de aici. Cu acésta am sè me insoru! — strigà fericitulú gasitoriu si condeiele se punu de 'ndata in miscare.

In fine intr'o Dumineca si-dadura rendez-vous la gar'a din Kempen, si ca semnu de recunóscere, barbatulu avea sè tîe in mana unu rulou de hartía galbena. Pe candu frumós'a, infocata de iubire, trebuiá sè fia imbracata cu o manta de plóie violeta, o palariá de paie cu cordea alba, tienendu unu trandafirú albu in man'a stanga.

Oh, dorintia afectiunata, dulce sperantia!

Junele nostru si-face celu mai frumosu rulou, mai cà nu mananca de iubire, — éta cà si Duminec'a sesesce.

Dupa ce si-puse palari'a, si-strinse manile asudate in manusi; si acum, oh, sórte urmèza-ti calea!

La ór'a decisa barbatulu plinu de sperantie se gasi la postulu seu. Anim'a sa se luptá in convulsioni. Privirea sa petrundiatória strabatea in tóte anghiurile garei, mai alesu in partea de unde avea sè sosésca fericirea sa.

Ór'a sunà, locomotiv'a siuerà, si anim'a fierbea.

Éta cà d'odata se cobóra o figura mica cam grasa, imbracata cu mantéua de plóie violeta.

Iosifu (astu-felu se numesce amoresatulu nostru), de si figur'a nu-lu pré atragea, si-iea curagiu:

— Buna diminéti'a, stimabila da... In numele lui Dummedieu!

Iosifu remane inlemnitu de frica, ruloulu i pica din mana. Fidantiat'a cu cei 500 taleri, la care se gandea, nu erá alta de câtu propri'a sa sora.

O scena de descoperire cu totulu originala, a careia consecintia a fostu, cà Iosifu si asta-di a remasu inca neinsuratu.

Menuntiusiuri istorice.

Marquisulu Franciscu Estampes chiar atunce se infatísià pentru prima-óra inaintea lui Ludovicu XIII, candu acest'a se svatuia cu Richelieu despre lucrurile tierii.

Regele lu-intrebà confusu:

— Ce-ce-ce voiesci dle ma-ma-marquis?

La acésta intrebare apoi marquisulu respunse si mai confusu:

— Ni-ni-nimica, ma-ma-majestate.

Audindu-lu regele, gandí, cà marquisulu vré sè-si bata jocu de elu, se mania cumplitu, si apucandu-lu de bratiu, si-chiamà gardistii din apropiare.

Richelieu vediendu aceste, grabi iute contra regele, si i dîse incetu:

— Majestate, dar nu scíi, cà marquisulu gangavesce de la nascerea sa?! Iérta-i acestu defectu!

Regele, parendu-i reu de iritatiunea sa, imbratísià pe marquisulu, si incepù a vorbí cu elu fórte afabilu.

Intr'aceste Richelieu siopti si marquisului sè vorbésca totu cum a inceputu, cà-ci altu-felu regele s'ar mania.

Asié apoi elu fu silitu a totu gângaví.

*

Candú Ludovicu XIV deveni de totu melancolicu si anim'a sa fu ingreunata de felii-rite grigi si mustrári de cugetu, atunci curtesanii lui cautau sè-lu inveselésca cu multe felii-rite de mangaiári de distractiune si de placere.

Intre altele au invetiatu pe unu corbu tineru, ca la intrarea regelui in sala sè-lu salute cu cuvintele urmatórie:

— Buna diua, sire! Traiésca regele! Éta marele monarcu!

Ludovicu se bucurá totu-de-una audindu acestu complimentu alu corbului, si dreptu recompensa i-a pusu unu anelu de auru pe gátu cu inscriptiunea urmatória:

— „Primulu corbu a lui Ludovicu XIV.“

*

Unu domnitoriu din India (nu ni pasa multu ori care a fostu) capetá in daru o bute de vinu bunu.

Daruitoriulu lu-intrebà mai tardíu, cà cum i place vinulu?

Domnitoriulu respunse:

— Vinulu trebue cà este o fertura din limbe de muiere si din anime de leu; cà-ci déca beu din elu, indata mi-se pornesce limb'a ca móra, si m'asiu bate cu ori si cine.

S A L O N U.

Conversare cu cetitóriele.

(A sositu elu, — ce avem noi în rincipiu si în realitate, — totu-de-una balu mascatu, — seriozitatea lumei, — scopurile filantropice, — ce ni lipsesce mai alesu, — foculu de paie, — la ce n'avem bani, — predica în carnaval.)

A sositu!

— Cine?

— Elu.

— Cum lu-chiama?

— Carnevalulu.

— Ah! ce desamagire! Am ganditu, că a sositu vr'unu deputatu romanu la dieta.

— Ce mai idea! Că dóra nu póte nime pretinde de la ei, ca în asié timpu de érna sè caletorésca pana la Pesta.

Carnevalulu a sositu. Sè intràmú dara si noi intr'unu balu — celu pucinu în principiu.

Sciti pentru ce în principiu?

Pentru că noi Romanii suntemú pré dedati cu ide'a „în principiu.“

În principiu avem noi unu teatru natiunalu, o academiá romana de drepturi, o ortografiá generala, gimnaziu în mai multe locuri, (a se vedé la Seini, Lugosiu, Siomcuta, precum se proiectase în 1861,) o literaturá desvoltata, o critica sanetósa, o diuaristica seriósa, o preotíme la innaltímea misiunii sale, scóle bine inzestrate, si celelalte, multe de tóte.

Va sè díca, în principiu avem de tóte.

Cu atátu mai pucinu avem înse -- în realitate.

Dar ce ni pasa — si mai alesu acuma?!

Suntemú în carnaval. Sè mergemu la balu! La care? De siguru la — celu mascatu. Acolo suntemú mai a casa. Au nu suntemú noi în continuu în balu mascatu?

Unu candidatu de deputatu se presinta alegatoriloru sei, si li promite frundia si érbá. Vorbele acestuia nu sùnt óre glume de balu mascatu?

Unu tineru voiesce sè se însóre, si si-alege o mිරésa bogata, dar elu jóra că nu pentru avere o ie. Nu vorbesce elu — mascatu?

Esti în lipsa, ti-ar trebuí nesce parale; atunci dreptu norocire ti-plesnesce prin minte, că ai unu amicu bogatu; te duci dara la elu, si lu-rogi sè-ti inprumute vr'o doi bani. Elu ti-respondé, că n'are. Nu vorbesce elu — mascatu?

Iei în man'a vr'unu jurnalulu sè-lu cetesci, si vedi că jurnalistulu dtale ar voi sè scriá ce-va interesantu, dar nu póte, buna óra ca mine, — si-apoi... dar continuati dvóstre.

E bine, balurile mascate în anulu acest'a credu că voru reesi mai bine decâtu celelalte.

Nu numai pentru că ómenii se afla mai familiari în cele mascate, ci mai alesu... fiindu că... de óra ce... nu pré sùnt cine sè jóce. Par' că lumea a devenitu mai seriósa.

Nici chiar scopurile filantropice nu pré mai atragu publiculu.

Nu e mirare, — mai alesu la noi Romanii, unde cu contribuirile pentru scopuri filantropice s'a facutu atát'a abusu.

Noi amú ajunsu deja acolo, că déca cine-va face vr'unu apelu pentru atare scopu filantropicu, ascultatorii lu-primescu cu surisu sarcasticu.

Si acest'a e unu reu mare.

Fara insotíre noi nu potemu sè facemú nici unu lucru mare; si-apoi déca chiar si ideile filantropice sùnt intimpinate cu sarcasmu, cum vomú implini noi nenumeratele celelalte lipse ale nóstre?!

*

Sciti ce ni lipsesce nóue-mai alesu?

Multe de tóte, încátu déca amú voi sè le însiràmú, amú fi siliti sè scriemu o — bibliotéca.

Dar totu-si este o lipsa, care întrece pe tóte celelalte, si care dóra singura nasce pe tóte acele.

Acést'a e lips'a insufletírrii natiunale.

Suntemú pré nepasatori de tóte cauzele nóstre, reci si egoisti fatia cu tóte întreprinderile frumóse, pe scurtu nu ne scimú insufletí pentru o idea frumósa.

Nu e acést'a o lipsa mare?

Ce e dreptu, insufletírea singura inea nu produce nici unu lucru mare; dar unde lipsesce insufletírea, de acolo lipsesce de siguru si — activitatea.

Fara insufletíre nu se póte realizá nici chiar o idea mica; ér insufletírea ni intaresce poterile, ea derima stavile uriase, si infintíéza proiecte de cele mai grele.

*

— Dar noi avemú insufletíre, — mi-voru reflectá unii cu mandriá.

Da, avemú, respundu eu, înse insufletírea nóstra se chiama — focu de paie.

Câte si câte idei fure salutate la noi cu entusiasmu, încátu ori cine potea sperá curend'a realizare a loru! Dar minutele entusiasmului trecura, foculu de paie se stinse, si cestiunea remase — balta.

Unic'a obiectiune, ce se póte face, e, că suntemú saraci.

Asié e, suntemú saraci, dar totu-si pentru tóte avemú parale de ajunsu; numai chiar la inaintarea ideiloru de cultura natiunala nu potemu sè — contribuimu.

*

Dar ce vorbescu eu de aceste?

Predica de postulu-mare în carnaval!

Music'a suna, salele de dantiu se imple de lumea vesela, ilaritate si viociune suridu de pe tóte fetiele.

Haidamu si noi la balu!

Gosifan Vulcanu.

Premiul femeilor române.

In septeman'a trecuta amu primitu de la dómna'a Ludovica Moldoveanu din Campeni 1 fl.

Adaugându-se la sum'a publicata in nr. trecutu, rezultatulu contribuiriilor de pan'acuma e 42 fl.

Pesta 10/22 jan. 1873.

Redactiunea „Familiei.“

B o m b ó n e.

— Erate, am unu vasu de bere buna. Nu scíu ce sè facu, sè nu mi-o beie servitorii.

— Apoi scíu eu.

— Ce?

— Pune langa bere unu vasu cu vinu de la Tocaiu.

*
O fôta se plangea, cà se apropia de vêrst'a de trei-dieci de ani, cu tóte cà erá mai mare.

— Mangaia-te, domnisióra, — i dîse óre cine, — dumnéta pe fie-care dî te indepartezi de ea.

*
O frumsetie rece.

O fôia din New-York scrie urmatóriele:

— N'am vediutu nici odata o femeia asié de rece, precum lady — este, — dîse de curendu aci o frumsetie gelósa catra alta.

— Sum sigura, cà barbatulu ei de câte ori o saruta, capeta câte unu guturaiu.

*
Unu soldatu se presentá la gar'a Têrgovistei.

— Unu biletu pentru Pitesci, — strigá elu; — câte parale?

— Ce clasa?

— 1869.

M o d ' a.

Éta sesonulu ilussiuniloru. In aceste câte-va septemani ele domnescu, nu numai in baluri, dar inca si in animele tineriloru, si in a parintiloru cu — fete mari.

Intru adeveru *illusion*-ulu e o stofa de — illusiune, care se nimicesce iute. Ea se intrebuintieza ca decoratiune numai la hainele de metasa. O haina de metasa rosa, cu slepu frumosu, decorata cu illusion albu, este admirabila.

Pentru haine de balu si acuma se ie tarlatanu, care pentru femei tinere e fôrte acomodabilu. Din semne potemu deduce, cà in carnavalulu acest'a hainele se voru decorá mai alesu cu flori, dar se intrebuintieza si metas'a si atlasulu.

Tarlatanulu póte servi si ca decoratiune pentru hainele de metasa, si amestecatu cu decoratiuni de flori — e pré frumosu.

Gazirulu inca se intrebuintieza la rochie de metasa séu tarlatanu, ca tunica séu decoratiune.

CE E NOU?

* * * (Daru de mirésa.) Comitetul comitatului Pesta a decísu a dá archiducesei Gizella unu daru de mirésa si a nume pe „clasicii magiari“ in legature fôrte pompóse.

* * * (Diet'a Ungariei.) Camer'a deputatiloru Ungariei a inceputu la 18 jan. desbaterea generala a supra bugetului. Dintre deputatii romani, pan'acuma vorbí dlu Sigismundu Borlea.

* * * (O femeia cu dóue limbi) existe — precum cétimu in foile americane — in Louisville in Nord-America. Acésta dama interesanta, dupa afirmatiunea totu acelor diuarie, a fostu deja de cinci ori veduva, si acuma alu siesele barbatu voiesces'o conduca la altaru. Trebue cà e fôrte curagiosu, — observa totu acele foi cu ironia.

* * * (Nu e minciuna!) S'a intemplatu in adeveru, céea ce avemu sè povestimu acuma. Unde? De siguru la noi, unde se petrecu si mai mari curiositáti, decátu acésta. Éta istoria! Unu bietu diregatoriu pensiunatu se duse la finea lunei trecute la cassa spre a-si scóte paralele. Acolo inse cassariulu nu voi sé-i platésca pensiunea, din cauza cà scrisorile lui nu erau in ordine. „Celipsesce?“ intrebá pensiunariulu. „Atestatulu, care sè adevereze, cà dta traiesci.“ — Pardonu! — reflectá pensiunariulu — atestatulu e alaturatu.“ — „Da, atestatulu despre diu'a de adi; lipsesce inse adeverinti'a despre timpulu trecutu.“ — „Eu asié credu, — dîse éra-si pensiunariulu, — cà déca traiescu adi, de siguru am traitu si pan'acuma.“ — „Poti avé dreptu, dar directiunea nu póte sè deie bani — fara atestatu.“ — Si apoi pensiunariulu fu silitu a se rentóce, spre a-si cautá unu atestatu, cà elu a traitu — pan'atunce.

* * * (Neintielegere.) Unu professoru germanu din Strassburg tramise nu de multu câte-va instrumente de fisica la unu fabricantu din Paris, spre a le indreptá, observandu-i, cà va platí pretiulu lucrului prin „Postvorschuss.“ — Peste câte-va díle sosí din Paris la Strassburg o epistola, in care respectivulu fabricantu insciintia pe profesorulu, cà elu a facutu reparaturele, inse „Monsieur Postvorschuss, que vous m'avez annoncé“, nu mai vine sè platésca. Astu-felu apoi profesorulu fu silitu a platí prin „Madame Postanweisung.“

Carnevalu.

✠ (Balulu romanescu din Pesta) are sè fia fôrte frumosu. Mam'a balului si acuma va fi dómna'a Elena Antoniu Mocioni nasc. Somogyi. In pausa, precum aflámu, câtiva tineri voru esecutá si in anulu acest'a „Calusiorulu“ si „Batut'a“, cari in anulu trecutu facura unu efectu atátu de mare.

✠ (Balurile romanesci) in carnevalu acest'a voru fi mai pucine, decátu in anii trecuti. Asié aflámu din Aradu si Orade, cà acolo tinerimea nóstra nu va arangá estu-timpu balu. La Aradu nu sunt tineri de ajunsu, ér la Orade din contra damele lipsescu.

✠ (Sermanulu fracu!) Germanii nemultiamitori au juratu perirea lui. — De candu cu invingerea loru a supra francesiloru, blondinii teutoni si-au propusu a sterge de pe fati'a pamentului totu ce e francesu, pana chiar si — fraculu. Astu-felu junimea din

Germania a decisu, că în balurile din carnavalulu a-cest'a nu va mai portá fracu.

Flamur'a lui Hymen.

☞ (*Dlu Clemente A. Raicu,*) teologu absolutu de Blasiu, s'a cununatu la 23 januariu în Brasiovu, cu domnisiór'a Maria Moga, fic'a repausatului si sor'a actualului protopopu din Valcele.

☞ (*Imperatulu chineziloru,*) precum scriseram în nr. trecutú, s'a inoratu. Éta ce a daruitu elu cu asta ocasiune — socrului seu: 200 de galbeni, 10,000 de taele de argintu, 40 de scuturi, 40 de cai, 20 de siele, unu serviciu de thea din auru si altulu din argintu, 2 pocale de argintu si în fine 100 de stufe de metasa. Mam'a miresei, si bab'a ei, asemenea capetara mari daruri.

☞ (*Ospetiulu lui Chalil-pasia,*) actualulu ministru de estérne alu Turciei, s'a tienutu înca în lun'a lui octomvre. Dar datin'a turcesca pretinde, ca mirés'a si dupa maritarea sa sè remana câtu-va timpu la parinti. Acuma acest'a a trecutú, si principes'a Nozle si-a ocupatu locul în palatulu ministrului.

Biserica si scóla.

** (*Diu'a St. Ioanu Botezatoriulu*) s'a serbatu si în anulu acest'a, ca totu-de-una, cu mare pompa de catra comunitatea bisericésca romano-greca din Pesta. Sunetele tréscuriloru de pe malulu Dunarei, music'a militaria si milit'a asistenta, au contribuitu multu la innaltierea serbatorii, si a adunatu unu publicu numerosu si dintre straini. La departare band'a militaria a executatu „Resunetulu“ lui Andreiu Muresianu.

☉ (*Trei scaune episcopesci*) se afla acuma vacante în Romania, si a nume: Romanu, Argesiu si Romniculu Valcei. Alegerile se voru face în anulu acest'a.

‡ (*Scóla Cazacovicu în Macedoni'a.*) Unu mare patriotu romanu, repausatulu Cazacovicu a lasatu înca mai de multu averea sa pentru crearea unei scóle romane în Macedonia. Din vinitulu acestei averi s'a si deschisu o scóla romana înca d'unu anu, în comun'a Gopesci, care a facutu mare progresu în respandirea limbii romane în acestu timpu scurtu.

☒ (*Romania în 1871*) a avutu 407 scóle poporale de rángulu primu, 1743 de rángulu alu doilea, cu 2093 docinti, 51, 604 copii cercetatori de scóla, 48 invetiatoresc si 3800 copile; 120 scóle primare orasiane pentru copii si copile, cu 391 docinti si 243 invetiatoresc, cercetate de 19,631 baieti si 7613 fete; 3 scóle centrale pentru copile si 3 internate, totu pentru copile, cu 25 profesori, 16 profesorese si 450 eleve, dintre aceste 189 stipendiste; 2 scóle comerciale, cu 17 prof. si 187 elevi; 2 scóle industriale, cu 4 prof. si 49 elevi; 1 scóla centrala pentru copii în Bolgradu, cu 15 prof. si 175 elevi; 15 gimnasie, cu 86 prof. si 479 elevi; 6 liceie (gimn. super.) cu 92 prof. si 1487 elevi, dintre cari 268 stipendisti; 8 seminarie, cu 91 prof. si 1563 elevi, din ei 699 stipendisti; 1 institutu veterinariu si farmaceutu, cu 11 prof. si 125 ascultatori, din ei 65 stipendisti; 2 facultáti jurid. (în Bucuresci si Iasi), cu 17 prof. si 210 ascultatori; 2 facultáti filos., cu 12 prof. si 62 el.; 2 facultati de literaturu cu 15 prof. si 55 el., din aceia 18, din acestia 26 cu

stipendie; 1 facultate medic., cu 10 prof. si 160 elevi, din ei 6 stipendiatu; 2 academii de bele arti, cu 11 prof. si 50 el., din ei 6 stip. 2 conservatórie cu 16 prof. 181 el. si 62 eleve; 2 academie milit. cu 15 prof. si 150 el. Afara de acea Romania mai sustiene 6 scóle în Macedonia si Epiru pentru Macedo-Romani seu Cutio-Vlachi, cu 18 docinti si 400 scolari, 1 scóla în Silistra, si în fine 30 de stipendisti în institutul macedo-romanu.

Literatura.

** (*Dlu Cesar Bolliac*) a datu poesile sale tóte sè se tiparésca în „Trompet'a Carpatiloru.“ Redactiunea a grupatu aceste poesii în umanitarie, natiunale, amoróse si balade, si astu-felu a inceputu a publicá umanitariile, dintre cari reproducemu si noi un'a în fruntea nr. presinte. Colectiunea tiparita acum în „Trompeta“ va fi cea mai completa colectiune de poesii, tiparite si inedite, ale dlui Bolliac.

** (*Din „Archivulu“ dlui Cipariu*) a aparutu nr. celu de pe urma pe anulu trecutú. Aflámu cu bucuria, că acesta întreprindere de mare importantia se va continuá si în anulu viitoriu. Pretiulu pe unu anu 5 fl.

☉ (*Fóia nóua la Blasiu.*) Anulu nou a produsu si dincóce de Carpati o fóia nóua romanésca. Acest'a se chiama „Economulu“, si va aparé la Blasiu de dóue ori la luna, promitiendu a se ocupá de toti ramii de economía, industria si comerciu. Pretiulu pe unu anu 4 fl. Salutámu cu bucuria acesta întreprindere, si i dorim prosperare!

☉ (*Vitoriulu*) se numesce unu nou diuariu politicu si literariu, care a aparutu de curendu la Bucuresci sub redactiunea dlui F. Badescu.

☉ (*Dlu Th. A. Paschides,*) directorulu institutulu elinu din Bucuresci, a scosu de sub tipariu unu „Manualu epistolariu de posunariu“ seu colectiune de scrisori de complimente, de afaceri, contiendu asemenea câte-va cantece pentru junimea de ambe secse. — Pretiulu 1 francu.

☉ (*Diuariulu francesu „Alianti'a“ latino-slava.*) fondatu de dlu Grigoriu Baleanu, si care aparú de dóue ori pe septemana, apare acuma în forma de revista lunaria, care contine multe materii interesante, dintre cari amintimu biografi'a lui Sîncai de dlu A. Tr. Laurianu.

☉ (*Pentru medici.*) A esítu de sub presa „Anatomi'a mirosopica“ seu „Anatomi'a generala“ de C. N. Chabudianu, doctoru în medicina. Partea I. Elementologia, cu 31 figur. silografiale. Recomandámu acesta lucrare atât de folositoria pentru studinti din liceie si din facultátile de sciintie.

☉ (*A esítu de sub presa*) si se afla de vendiare la librariele Iónide si Socec, la Bucuresci, cu pretiulu de 1 leu si 50 bani, „Aritmetica elementara“ pentru usulu scóleloru de ambele-secse de d. N. Crapallianu, profesorulu la gimnasiulu si scóla normala din Ploiesci. Acest'a opera e premiata de „societatea pentru inventiatura poporului romanu“, sectiunea districtului Prahova.

☉ (*Column'a lui Traianu.*) Nr. 1 de la 1 januariu contine urmatóriele materii: „Dorulu catarnei“, Nunt'a Calitiei“, balade poporale, comunicate de P. Olténu; „Natur'a fisica a Munteniei“, dupa Ovidiu, de B. P. Hasdeu; „Scrítorii perduti despre Dacia“,

de A. Papadopolu-Callimachu; „Regimulu alimantarului soldatului“, de dr. Z. Petrescu; „Teatrulu bucurescénu“ in 1872, de Radu Mante; „Poesia“ de T. Sierbanescu; „Prospectulu monumentului lui He-liade“, de A. Odobescu. Câte-va portrete din secululu XVII, de X.

T e a t r u.

= (Alesandru Dumas) a inavutitu repertoriulu teatreloru francescu cu o piesa noua. Acést'a e „La femme de Claude“ (Soci'a lui Claudius,) drama in patru acte, si represintata pentru prima-óra la 17 jan. in teatrulu Gymnase la Paris. Pies'a a facutu efectu mare. Deja trei septemani inainte de represintatiune nu se mai capetau bilete.

** (In pies'a noua a lui Dumas,) despre care vorbiramu mai susu, figuréza si o israelita, numita Rebeca. Acést'a face o alusiune misterioasa la reinfintiarea regatului jidovescu in Palestin'a. La prim'a represintatiune publica in teatru, unu banchieru jidovu s'a grabitu a merge la autorulu, carele se aflá intre culisse, spre a-i face acestuia nescó observatiuni. Dumas lu-zari, si i díse: „Esti multiamitu cu ide'a mea?“ — „Da, respunse banchierulu, dar déca se va reinfintiá acelu regatu jidoveseu in Palestina, te rogu mijlocesce, ca eu s'e fiu tramisu ca ambasadoru aice la Paris, unde me affu atátu de bine.“

M u s c a.

× (Celebritáti musicale in Pesta.) Se anuncia, cá renumitul Richard Wagner va veni acusi la Pesta. Afara de elu mai au s'e sosésca Hellmesberger si Rubinstein.

× (La Taborszky si Parsch) in Pesta au aparutu: „Aufforderung zum Tanze“, rondo brillant de C. M. Weber, — si „Die Eolsharfe“, piesa de salonu de Sidney Smith.

P i c t u r a.

* (Espositiunea societátií amiciloru de bele-arti in Roman'a) s'a deschisu la Bucuresci dominec'a la 12 jan. c. n. in presinti'a Domnitoriului si a Dómnei, cari — precum scrie „Trompet'a“ — au fostu primiti in capulu scárii de catra comitetulu societátií. In sala cea mare presiedintele comitetului a rostitu unu scurtu cuventu, si dlu Stancescu, membrulu comitetului, a cititu reportulu seu catra comitetu. Domnitoriulu a incuragiatu intreprinderea cu cele mai vii expresiuni, si Dómn'a a maturisitu asemenea satisfactiunea sa pentru reesít'a acestei intreprinderi. Artistii romani cari au espusu, sunt: Aman, Gregorescu, Tatarescu, Stephanescu, care a debutatu fórté bine, — toti acestia in tablouri cu oleiu; Stancescu cu crayonulu si pasteluri, intre cari se distinge admirabilu unu portretu alu dómnei Béclard; si in fine Szattmáry, care, in aquarelle, a ilustratu Roman'a, mai multu de cátu toti pictorii romani si aflatori in Roman'a, in situatiuni, scene, costume si tipuri.

Societati si institute.

× (Trei premii) mai publica delegatiunea societátií academice. Unulu e premiulu Alesandru Odobescu pentru cea mai buna lucrare istorica a supra

originei Daciloru; terminulu e 15 julu 1873, — premiulu 1000 lei. Alu doile: 600 lei pentru cea mai buna studiare si descriere a regiunii agricole a unui judetiu din Roman'a, — 600 lei pentru flor'a unui judetiu, — terminulu 15 jul. 1873. Alu treile: istori'a petrecerii Romaniloru in Daci'a lui Traianu, de la Aurelianu, pana la 1300. Terminulu 15 jul. 1875, premiulu 3000 lei.

⚡ (Ateneulu Romanu) din Bucuresci s'a deschisu la 28 noemvre. Éta acuma programulu conferintieloru pe anulu 1872-73: — 30 noemvre, C. Bolliac: Archeologi'a Daciei; 3 decemvre, Protopopescu: Notiuni generale a supra economiei politice; 5 decemvre, Ionu Brateanu: Roman'a in fati'a miscárii economice europene; 7 decemvre, D. Borsiu: Amorul patriei; 10 decemvre, D. Protopopescu: Teori'a generala a creditului; 12 decemvre, T. L. Majorescu: Cestiuni filosofice; 14 decemvre, P. Buescu: Creditulu financiariu; 17 decemvre, U. Marsillac: Lucsulu; 19 decemvre, G. Danielanu: Influinti'a poesiei a supra animei; 21 decemvre, Gr. Vulturescu: Poporatiunile in reporturile sale cu producerea avutiei; 4 ianuariu, C. Poliso: Influinti'a femeii a supra educatiunii; 7 ianuariu, C. Bolliac: Studii a supra numismaticeii; 11 ianuariu, Iacobu Lahovari: Fenomenele atmosferice; 14 ianuariu, C. Stancescu: Michel-Angelo Bunoaroti. Influinti'a geniului seu a supra artiloru; 18 ianuariu, Gr. Bengescu: Influinti'a cartiloru a supra educatiunii si vietii omului; 21 ianuariu, M. Cornea: Patriotismulu in diversele sale manifestatiuni; 25 ianuariu, U. Marsillac: Transformarea studiiloru istorice in urm'a descopeririloru facute in Egiptu si Asiria; 28 ianuariu, B. P. Hasdeu: Despre limba; 1 fauru: Em Cretiulescu: Studii a supra situatiunii Franciei; 4 fauru, Dr. G. Schina: Conditieunea femeii inaintea legii; 8 fauru, D. Anánescu: Lupt'a pentru esistintia; 11 fauru, G. Sionu: Suvenire despre poetulu Conachi; 15 fauru, G. Ventura: A supra musiceii natiunale; 18 fauru, D. Davila: Studii chimice a supra apeloru minerale din tíera; 22 fauru, Ales. Odobescu: Studii archeologice a supra artii in Roman'a; 25 fauru, A. Roques: Rolulu Franciei in lume; 1 martiu, C. Troteanu: Invetiamentulu si scólele profesionale; 4 martiu, Cornea: Femei'a cum este si cum trebuie s'e fia; 8 martiu, V. A. Urechia: Literatur'a ce de cátu-va timpu se respandesce prin calindare; 11 martiu, U. Marsillac: Influinti'a literaturii a supra Societátií; 15 martiu, Gr. Bengescu: Femeile in comediele lui Molière; 18 martiu, C. Eraclide: Vieti'a, operile si geniulu lui lord Byron; 22 martiu, continuare; 25 martiu, C. Esarcu: Artile sub Perisles. Pericles omu de statu si artistu. Conferintiele ce se voru mai adauge, se voru anuncia mai tardíu.

** (Dlu V. Alesandri) a tienutu o conferintia la „Ateneulu Romanu“ din Bucuresci, in presinti'a unui publicu frumosu, intre care se aflau cele mai elegante dame ale capitalei romane. Cu asta ocaziune poetulu a cetitu poemulu seu „Dumbrav'a Rosia“, ér la fine a mai adausu si o legenda, ce vomu publicá-o si noi in nr. viitoriu.

T r i b u n a l e.

△ (Unu procesu originalu.) Dílele trecute aparura dinaintea unui judecatoriu de pace din Paris unu peucheru si unu coaféuru. Perucherulu acúsá pe veci-

nulu seu coafeuru, că-i alunga cumperatorii, si că ride de tabl'a ce are espusa afara la usi'a magazinului. Perucherulu de mai multu timpu si-vapsise o tabla frumósa, pe care se vedea Abesalon cum remane spendiuratu cu perulu de crac'a unui arbore; sub acestu cadru se citiá urmatóriele cuvinte: „Ací se vede Abesalon spendiuratu de perulu seu. — Elu ar fi evitatú acésta nenorocire, déca ar fi purtatu o peruca.“ Perucherulu se tanguiá, că junele coafeuru l'a atacatu in privinti'a acestei table, că si elu a espusu una afara, care represinta unu barbatu in'apa aprópe d'a se inecá; si unu altu barbatu, fórté omenosú, se încerca sè scape pe nenorocitu, apucându-lu de peru; dar acelu barbatu din apa pórtá o peruca, cu care salvatoriulu remane in-mana, ér nenorocitulu se confundá. De desubtu se citește apoi: „Ar fi scapatu de acésta nenorocire, déca n'ar fi purtatu o peruca.“ Publiculu presinte, care erá numerosu, erupse intr'unu risetu tare, ce durá multu timpu, dar judecatoriulu de pace nu gasi nici o ofensa pentru perucheru si achitá pe acusatú.

Pentru economie.

Pete invechite de untu de lemnú se potú scóte de pe sticle séu lemnú si alte asemene obiecte, ungéndu culórea cu sapunu ungatoru si lasand'o astu-felu 24 óre. Dupa 24 de óre se spéla binisioru acelu sapunu cu unu burete muiatu in apa calda, dupa care operatiune petele voru desaparé cu totulu.

Pete de putreditiune se scotu din albituri muindu obiectulu in apa séu in *Eau de Javelle* subtiata; inse cauta sè se ia curendu din acea apa, si dupa aceea sè se spele indata cu apa curata si móle.

Lucrurile economice in Ianuarie.

(Din „Economulu.“)

In giurulu casei. In dílele mai reci se imblatosec. Cartofii si napii se visitéza, alegéndu-se, cei putredi. Bucatele se ventura (mesteca) in granaria, ca sè nu se strice.

In staulu. Staululu sè fia caldurosu, sub vite sè se asterne din abundancia. Pe la amédi se aeriseza, pana candu vitele ambla prin ocolu. Ap'a de adapatu sè nu fia rece. Candu e frigu mare, sè nu se ranésca desu. Vitele sè se curatie cu diligintia si nutrésca regulatu.

In gradin'a de pomi si legumi. Se frangu surcei de nobilitatu, in díle nu pré reci, si se pastreza in colariu cu capetele din diosu in arena pucinu umeda. — Pomii se curatia de omide si se taia ramii uscati. Se pregatescu pari pentru pomii tineri si legaturi de paia impletite, — că nuielele de salca nu sunt bune. Se tundu gardurile vii. Se facu straturi calde (Mistbeet.)

Pe campu si fenatia. Candu nu e inghiatiatu pamentulu, se continua aratulu sub grâu de primavéra si cucuruzu, déca nu s'a finitu in tómná. Ap'a de néua se conduce de pe semenaturele de tómná. Se stirpescu tufisiurele si spinii din fénatia.

In via. Se cara putreditiune si se pregatescu pari.

In stupina. Stupii sè fia in linisce si se apera de frigu.

In padure. Se taia lemne de edificatu si de focu. Se venéza iepuri si vulpi, pe cum si alte animale rapitórie.

Suvenirea mortiloru.

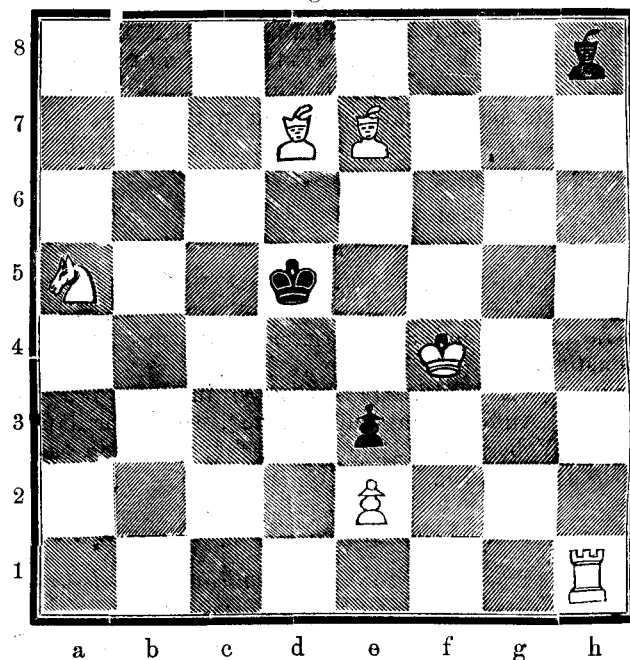
† (*Andreiú Bugarinu*) parocu romanu in Cebza, comit. Torontalu, in Banatu, a repausatu la 20 decemvref in etate de 49 ani.

† (*Mórtea lui Napoleonu*) fu intimpinata in feburie moduri de catra pres'a lúmei întregi. Cei deobligati lui adeca au scrisu frumosu despre elu; dar contrarii lui (din Francia) mersera pana d'a anunciá, că „banditulu“ nu mai este. Diuariele din Bucuresci intimpinara cu necrológe respectuóse mórtea barbatulu, care a facutu atátu de multu pentru Romani'a.

Problema de siacu.

De Ionu Lazarescu.

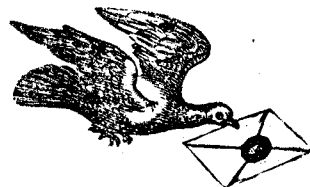
Negru.

Albu.

Albulu incepe si la a trei'a trasura díce matt.

Post'a Redactiunii.

Rosia-de-munte. Amu cetitu cu placere epistol'a plina de umoru, aflandu din ea, ca veteranulu nostru erou din 1848 — in butulu afirmatiuniloru unor diuare — se afla in deplina sanetate, si póte cantá cu poetulu latinu: „Beatus ille homo. qui habitat in suo domo, sedet penes fornacem, et habet cum uxore pacem.“ Intru multi ani! (Dar banii n'au sositú.)